

Nr 222.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förstärkning av tredje huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; given Stockholms slott den 5 mars 1937.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen ministern för utrikes ärendena hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Rickard Sandler.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 5 mars 1937.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Ministern för utrikes ärendena anför, efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet:

Sedan verkställda beräkningar givit vid handen, att det under tredje huvudtiteln för budgetåret 1936/1937 anvisade reservationsanslaget till kom-

mittéer och utredningar genom sakkunniga torde komma att visa sig otillräckligt för sitt ändamål, anhåller jag att få underställa Kungl. Maj:t frågan om beredande av erforderlig förstärkning. Anslaget i fråga, som tidigare under en följd av år varit uppfört med 10,000 kronor, sänktes med hänsyn till storleken av förefintlig reservation till 5,000 kronor för budgetåret 1933/1934 och uppfördes i den därpå följande riksstaten utan angivet belopp. Sedan reservationen under budgetåret 1934/1935 helt förbrukats, anvisades för budgetåret 1935/1936 åter 10,000 kronor för ändamålet, och med samma belopp är anslaget uppfört i gällande riksstat. Någon reservation har vid ingången av det löpande budgetåret icke tillförts detsamma. Utgifterna under anslaget hava under budgetåren 1930/1931—1933/1934 växlat mellan lägst omkring 5,000 och högst omkring 9,000 kronor. Under budgetåret 1934/1935 tillkom såsom en mera betydande utgift under anslaget kostnaden för den genom beslut den 30 juni 1934 tillsatta understödsnämnden för rysslands-svenskar, varom närmare omförmäles under punkterna 21 och 22 av bilagan tredje huvudtiteln till årets statsverksproposition. Nämnden i fråga har föranlett utgifter till sammanlagt omkring 4,100 kronor under nyssnämnda budgetår samt 5,100 kronor under budgetåret 1935/1936. För innevarande budgetår beräknas kostnaderna för nämnden komma att uppgå till i runt tal 6,000 kronor. Då nämnden, vars första uppgift varit att verkställa utredning och framlägga förslag om användningen av de för hjälpverksamhet bland rysslandssvenskar anslagna medlen, numera får anses hava övergått till att vara en mera permanent institution, och sedan även riksdagens revisorer i sin senast avgivna berättelse anmärkt, att kostnaderna för densamma ej lämpligen borde bestridas av kommittéanslaget, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästkommande budgetår för ändamålet anvisa ett särskilt anslag.

En ytterligare kostnad har från och med mitten av budgetåret 1935/1936 påförts kommittéanslaget genom upprättandet den 15 november 1935 av upplysningsnämnden och kulturrådet, vilka tjänstgöra som rådgivande institutioner i angelägenheter berörande upplysningsverksamheten i utlandet angående Sverige. Utgifterna härför uppgingo under sagda budgetår till omkring 2,600 kronor, men beräknas för det innevarande — då de drabba anslaget under hela budgetåret och dessutom i viss mån ökas på grund av Kungl. Maj:ts beslut den 5 juni 1936 om ändrade grunder för utbetalande av ersättning till nämndens och rådets ledamöter — komma att stiga till omkring 6,000 kronor. Även hithörande utgifter komma från och med nästa budgetår att avlastas från kommittéanslaget, därest riksdagen bifaller Kungl. Maj:ts under punkten 23 av tredje huvudtiteln i årets statsverksproposition framställda förslag att för ändamålet anvisa medel under anslaget till upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige.

Då vid tiden för utarbetande av förslag till riksstat för innevarande budgetår några väsentliga kostnader under tredje huvudtiteln kommittéanslag icke voro att förutse utöver dem, som komme att föranledas av understöds-

nämndens samt upplysningsnämndens och kulturrådets verksamhet, beräknades anslaget i fråga med ledning av då redovisade utgifter härför till tidigare angivna belopp av 10,000 kronor.

Såsom framgår av den föregående redogörelsen förutses utgifterna för ifrågavarande nämnder och råd på grundval av numera vunnen erfarenhet för budgetåret komma att uppgå till sammanlagt omkring 12,000 kronor. Den 5 juni 1936 beslöt Kungl. Maj:t bemyndiga mig att tillkalla sakkunniga för utredning av frågan om ledning och kontroll från det allmännas sida av skolbarnsutbytet med främmande länder. Den på grund härav igångsatta utredningen, vilken enligt beslutet skall till hälften bekostas av åttonde huvudtitelns kommittéanslag, torde för innevarande budgetår komma att föranleda utgifter under tredje huvudtiteln till belopp av bortåt 3,000 kronor.

Emellertid hava inträffade politiska händelser sedermera nödvändiggjort nya utredningsarbeten. Under slutet av förra året har sålunda viss utredning verkställts angående den svenska ambulansen i Abessinien. Ytterligare kostnader av natur att bestridas från kommittéanslaget äro därjämte att förvänta under budgetåret. De beräkningar, som kunnat verkställas, synas giva vid handen, att kostnaderna för dessa nya utredningar knappast komma att understiga tillhoppa omkring 9,000 kronor.

De sammanlagda utgifterna för hithörande ändamål under innevarande budgetår måste sålunda beräknas till omkring 24,000 kronor, d. v. s. 14,000 kronor mera än det under tredje huvudtitelns kommittéanslag tillgängliga beloppet. Vid föredragning den 26 nästlidne februari av frågan om avlåtande av proposition till riksdagen (nr 191) angående förstärkning av visst avlöningsanslag har jag lämnat en redogörelse för ställningen å tredje huvudtitelns anslag till extra utgifter, av vilken framgår, att detta anslag icke kan beräknas lämna tillgång till beredande av en förstärkning av denna storleksordning. Det synes därför oundvikligt att en framställning i ärendet göres till riksdagen. Framställningen torde lämpligen böra avse förstärkning av tredje huvudtitelns kommittéanslag med 15,000 kronor. För ändamålet synes det för budgetåret 1936/1937 utom huvudtitlarna anvisade anslaget till oförutsedda utgifter böra tagas i anspråk.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att för förstärkning av det under tredje huvudtiteln uppförda reservationsanslaget till Kommittéer och utredningar genom sakkunniga må till nämnda anslag från det för budgetåret 1936/1937 anvisade förslagsanslaget till oförutsedda utgifter överföras ett belopp av 15,000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet

Kungl. Maj:ts proposition nr 222.

Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

K.-A. Belfrage.